

Sygn. akt IX Ca 1066/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Krystyna Skiepmo SO Dorota Ciepek
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Najdrowska

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2017 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa A. R.

przeciwko P. W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Biskupcu z dnia 4 października 2016 r., sygn. akt I C 259/15,

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Krystyna Skiepmo Bożena Charukiewicz Dorota Ciepek

Sygn. akt IX Ca 1066/16

UZASADNIENIE

Powód A. R. wniósł o zasądzenie od pozwanego P. W. kwoty 14.300 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22 maja 2015 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu według norm przepisanych lub spisu kosztów.

W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z pozwanym umowę sprzedaży, której przedmiotem był używany pojazd typu quad. Po wydaniu rzeczy powód stwierdził, iż pojazd ma szereg istotnych wad oraz brakuje w nim niektórych części, nadto deklarowany przez sprzedawcę przebieg został zaniżony. W związku z tym powód odstąpił od umowy sprzedaży żądając zwrotu ceny wraz z odsetkami.

Pozwany P. W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że pojazd w chwili sprzedaży nie posiadał żadnych wad. Natomiast informacje o przebiegu pojazdu zostały przekazane powodowi, zgodnie z wiedzą pozwanego. Zaznaczył, że powód dokonał przed zakupem pojazdu szczegółowych i długotrwałych oględzin nie zgłaszając jakichkolwiek zastrzeżeń.

Wyrokiem z dnia 4 października 2016 r. Sąd Rejonowy w Biskupcu zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 14.300 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 22.05.2015 r. do dnia zapłaty. Zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.643,12 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Przyznał biegłemu M. P. od Skarbu Państwa wynagrodzenie w kwocie 95,91 zł, zwrot kosztów dojazdu w kwocie 50,40 zł, zwrot wydatków w kwocie 2 zł. Nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 182,42 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany wystawił na sprzedaż w serwisie (...) .pl pojazd typu quad(...). Przedmiotem ww. oferty był pojazd typu quad, marki C. (...), rok produkcji 2007. Z jej treści wynikało, iż oferent chce sprzedać ww. pojazd za kwotę 14.500 zł. Oferent zapewniał, że stan techniczny quada jest bardzo dobry, zaś wszystkie jego elementy są sprawne. Zapewniał również, że rzeczywisty przebieg pojazdu wynosi około 1.005 km. Zapewniał ponadto, że stan ogumienia quada jest dobry.

Powód chciał kupić pojazd typu quad i w związku z tym zainteresowała go ww. oferta. Po skontaktowaniu się telefonicznym z oferentem, w dniu 26 kwietnia 2015 r. w miejscu zamieszkania sprzedającego dokonał oględzin pojazdu. W oględzinach uczestniczyli, oprócz samych zainteresowanych, również K. K., N. R., którzy przyjechali z potencjalnym kupcem, jak również J. W. – ojciec sprzedającego. Jazdy próbnej tym pojazdem dokonał K. K.

W dniu 28 kwietnia 2015 r., w S., po podpisaniu umowy kupna sprzedaży, pozwany przeniósł na powoda, prawo własności pojazdu typu quad, marki C. (...), rok produkcji 2007, za cenę 14.300 zł.

Jak ustalił Sąd Rejonowy po zakupie pojazdu, powód udał się do warsztatu A. K., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w L., aby ten dokonał przeglądu stanu technicznego quada. A. K. stwierdził poważne usterki i uszkodzenia przedmiotowego pojazdu, w tym brakujące części. Po szczegółowym przeglądzie stwierdził występowanie wad w pojeździe m.in. - w sprzęgle ośrodkowym brak dwóch łapek głównych, dwóch rolek prowadzących śrub i zabezpieczeń, które to elementy są niezbędne do prawidłowego działania sprzęgła; brak tych części, które występują tylko w oryginale i dla których nie są produkowane zamienniki, zagraża bezpieczeństwu jazdy i wymaga natychmiastowej naprawy jeszcze przed rozpoczęciem używania pojazdu; brak naprawy uniemożliwia bowiem bezpieczne używanie pojazdu, a nadto spowoduje wystąpienie innych poważnych uszkodzeń, a to z kolei będzie się wiązało ze znacznie droższą naprawą, nadmierne zużycie tłoka w silniku zużyte części wymagające bezzwłocznej wymiany: łożyska kół z przodu - 2 szt. krzyżak wału tylnego - 1 szt. – występujące znaczne luzy, dużo większy przebieg pojazdu niż wskazywał licznik, na co wskazywał stan techniczny pojazdu, w tym zużyty tłok silnika, zużyte łożyska oraz krzyżak wału napędowego.

Pismem z dnia 11 maja 2015 r. pełnomocnik powoda zawiadomił pozwanego o wadach pojazdu. Pełnomocnik kupującego wskazał, iż pojazd nie ma właściwości, które powinien mieć ze względu na jego przeznaczenie. Jednocześnie pełnomocnik powoda złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży, a ponadto wezwał sprzedawcę do zapłaty kwoty 14.300 zł tytułem zwrotu uiszczonej ceny sprzedaży przedmiotowego pojazdu, w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma.

W odpowiedzi pismem z dnia 20 maja 2015r. pozwany oświadczył, iż powód zakupu pojazdu dokonał dobrowolnie. Kupujący dokonał przeglądu technicznego pojazdu przed zakupem i w związku z tym stan tego pojazdu był jemu znany i nie budził zastrzeżeń. Sprzedający wskazał w piśmie tym, iż wady, na które powołuje się kupujący zostały ujawnione bez jego udziału, podczas przeglądu pojazdu w warsztacie wybranym przez kupującego oraz, że on nie został o tym przeglądzie poinformowany. Pozwany zaprzeczył, by wady, na które się powołuje powód, dotyczyły stanu technicznego pojazdu, który od niego zakupił.

W ocenie Sądu Rejonowego przedmiotowy pojazd typu quad w chwili zakupu przez powoda, posiadał wady fizyczne, które były istotne. Brak było bowiem w nim dwóch łań i dwóch rolek prowadzących wraz z zabezpieczeniami i ślizgami. Ponadto w pojeździe uszkodzona była opona przednia prawa. Również stopień zużycia ogumienia, okładzin hamulcowych, krzyżaka wału napędowego osi tylnej oraz silnika były wysokie. Ponadto uszkodzone było łożysko koła przedniego lewego. Także przebieg pojazdu był wyższy niż wskazany przez pozwanego. Powód nie miał świadomości istnienia tych wad. W tej sytuacji za skuteczne uznał Sąd Rejonowy oświadczenie powoda o odstąpieniu od umowy sprzedaży. Pozwany po zawiadomieniu o wadach pojazdu nie wymienił niezwłocznie rzeczy wadliwej na rzecz wolną od wad, również wad tych nie usunął. Tym samym roszczenie powoda o zasądzenie kwoty odpowiadające wysokości ceny było zasadne. O odsetkach orzeczono zgodnie z żądaniem, od dnia wskazanego w wezwaniu pozwanego do zapłaty. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok w całości. W apelacji zarzucił:

1. naruszenie art. 560 § 1 k.c. - poprzez jego zastosowanie w sytuacji, kiedy powód nie wzywając pozwanego do wymiany lub naprawy quada B. (...) rej. (...) i nie czekając na oświadczenie pozwanego w tej kwestii od razu odstąpił od umowy kupna - sprzedaży tego pojazdu;

2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, co doprowadziło Sąd I Instancji do błędnego ustalenia, że powód w chwili kupna pojazdu nie znał jego stanu technicznego oraz że pojazd w chwili jego zakupu miał istotne wady techniczne, mimo że prawidłowo oceniony materiał dowodowy prowadzi do odmiennych wniosków, co na podstawie art. 557 § 1 k.c., uzasadniałoby zwolnienie pozwanego z odpowiedzialności za wady quada;

3. naruszenie art. 227 § 1 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku pozwanego o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron, mimo iż przeprowadzenie tego dowodu pomogłoby ustalić, czy rzeczywiście w chwili kupna pojazdu powód nie znał jego stanu technicznego.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych za obie instancje. Złożył wnioski dowodowe na okoliczność stanu technicznego pojazdu i znajomości powoda tego stanu.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie wskazując na trafność orzeczenia Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną tych ustaleń dokonaną przez Sąd Rejonowy. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał za niezasadne zarzuty apelacji dotyczące naruszenia przepisów prawa materialnego i procesowego.

Nie są trafne zarzuty pozwanego odnoszące się do niewłaściwego zastosowania przez Sąd Rejonowy art. 560 § 1 k.c. Pozwany zarzucił, iż powództwo w niniejszej sprawie powinno być oddalone, gdyż powód odstąpił od umowy sprzedaży nie wzywając pozwanego do naprawy lub wymiany pojazdu na wolny od wad. Należy zatem zauważyć, że takie stanowisko nie jest uzasadnione. Zgodnie z art. 560 § 1 k.c. jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie.

W orzecznictwie podkreśla się, że zgodnie z art. 560 § 1 k.c. w przypadku oświadczenia kupującego w przedmiocie odstąpienia od umowy, sprzedawcy przysługuje kontruprawnienie, którego wykonanie może uniemożliwić kupującemu odstąpienie od umowy. To kontruprawnienie sprzedawcy, to niezwłoczna wymiana rzeczy wadliwej na

wolną od wad albo niezwłoczne usunięcie wady (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2002 r., IV CKN 1372/00).

Ustawodawca nie uzależnił skuteczności oświadczenia o odstąpieniu od umowy od uprzedniego wezwania sprzedającego do usunięcia wad lub wymiany rzeczy. Uprawnienia kupującego są równorzędne. Wybór należy do kupującego. I dopiero w pewnych wypadkach realizacja danego uprawnienia może być ograniczana. Mianowicie jeżeli sprzedawca niezwłocznie wymieni wadliwą rzecz albo wady usunie, kupujący od umowy nie może odstąpić.

Taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie. Pozwany w odpowiedzi na stanowisko powoda oświadczył, że stan techniczny pojazdu był znany powodowi i nie budził zastrzeżeń. Nie złożył oświadczenia o niezwłocznej naprawie bądź wymianie. Tym samym oświadczenie powoda o odstąpieniu od umowy było skuteczne.

Nie jest, w ocenie Sądu Okręgowego, uzasadniony również zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Zarzut ten pozwany powiązał z art. 577 § 1 k.c. twierząc, że powód w chwili zakupu pojazdu znał jego stan techniczny i nie stwierdził w nim wad. W związku z tym nie przysługiwało mu uprawnienie do odstąpienia od umowy sprzedaży.

Stanowisko powyższe jest niezasadne. Dokonując analizy materiału dowodowego, Sąd Rejonowy nie naruszył ani przepisów prawa procesowego w zakresie postępowania dowodowego, ani nie dopuścił się błędów logicznych w zakresie dotyczącym wnioskowań o faktach wynikających z tego materiału, ani wreszcie wyprowadzone przez Sąd wnioski nie są sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego. Stąd też ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Rejonowy jest zgodna z kryteriami wskazanymi w art. 233 § 1 k.p.c.

W apelacji pozwany w zasadzie ograniczył się do zakwestionowania ustaleń i wniosków, w oparciu o które Sąd Rejonowy przesądził o braku wiedzy powoda o wadach pojazdu. W istocie również pozwany nie wskazuje na wiedzę pozwanego o wadach, lecz odnosi się do znajomości stanu technicznego pojazdu, co jednak nie może być uznane za równoznaczne z wiedzą o wadach. Jedynie bowiem wiedza kupującego o wadzie w chwili zawarcia umowy prowadzi, zgodnie z art. 557 § 1 k.c., do zwolnienia sprzedawcy od odpowiedzialności z tytułu rękojmi (tak również Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 20 listopada 2012 r., I ACa 820/12). Kupujący musi o wadzie wiedzieć w chwili zawarcia umowy, nie wystarczy zatem uznanie, że mógł i powinien wadę zauważyć (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2005 r., IV CK 546/04).

Wykrycie wad w tym konkretnym przypadku wymagało specjalistycznego przeglądu pojazdu, a nie jedynie oględzin i wykonania jazdy próbnej, szczególnie jeśli czynności te były podejmowane bez specjalistycznego sprzętu i przez osoby, które nie dysponowały w tej dziedzinie fachową wiedzą. Nawet, gdyby w tej sprawie można było przyjąć, iż powód mógł i powinien wadę zauważyć, to nie daje to podstaw do przyjęcia, że powód o wadach pojazdu wiedział. Dodać należy, iż kupujący mógł kierować się również zaufaniem do sprzedawcy, który zapewniał, że pojazd będący przedmiotem umowy, wolny jest od wad. Nie można zatem stwierdzić, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, że powód wiedział w chwili zawarcia umowy o wadach pojazdu, a sama wiedza o stanie technicznym pojazdu, zdobyta na podstawie niefachowej kontroli pojazdu, nie może być uznana, za wiedzę powoda o wadach pojazdu. Dodać należy, iż z kolei brak wiedzy pozwanego – sprzedawcy o wadach pojazdu, nie zwalnia go od odpowiedzialności za wady z tytułu rękojmi, gdyż odpowiedzialność ta ukształtowana jest na zasadzie ryzyka i sprowadza się do odpowiedzialności za skutek, polegający na istnieniu wady przedmiotu sprzedaży. Sprzedawcy nie zwalnia zatem brak winy, ani też brak jego wiedzy o istnieniu wady (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 listopada 2012 r., I ACa 820/12).

Skarżący podniósł również w apelacji szereg zarzutów dotyczących dowodu z opinii biegłego przeprowadzonej w postępowaniu przed Sądem I instancji. Zarzuty te zostały sformułowane w oparciu o prywatną ekspertyzę, która jako dowód została zgłoszona w apelacji. Wniosek ten, należało uznać za spóźniony. Z uzasadnienia wniosku wynika, iż potrzeba powołania tego dowodu wynikała ze stanowiska Sądu Rejonowego, który uznał dowód z opinii biegłego za wiarygodny. Zgodnie art. 381 k.p.c. Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Utrwalona linia orzecznictwa wskazuje, iż nie można oprzeć apelacji na nowych dowodach, których strona nie

powołała w pierwszej instancji tylko dlatego, że uważała, iż nie zachodzi taka potrzeba, gdyż przytoczony przez nią materiał dowodowy wystarczy do uzasadnienia jej roszczeń (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 1973 r., II CR 647/72, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 28 września 2012 r., I ACa 181/12).

Wskazuje się w orzecznictwie również, że strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny tego dowodu przez sąd pierwszej instancji (wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 1997 r., II CKN 446/97). Stwierdzić należy, iż skarżący nie wskazał na jakiegokolwiek przeszkody, które uniemożliwiały mu powołanie w postępowaniu przed Sądem Rejonowym, zawnioskowanego w apelacji dowodu z dokumentu w postaci prywatnej ekspertyzy. Za gołosłowne należało w tej sytuacji uznać zarzuty skarżącego odnoszące się do dowodu z opinii biegłego. Należy podkreślić, iż skarżący reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika składał zastrzeżenia do opinii w toku postępowania przed Sądem Rejonowym i uzyskał na nie odpowiedzi podczas złożenia ustnej opinii uzupełniającej przez biegłego, który został wezwany na rozprawę w celu udzielenia odpowiedzi na zarzuty stron. Po złożeniu tej ustnej opinii pozwany żadnych zastrzeżeń do opinii nie wnosił. Pozwany miał zatem możliwość podnoszenia również i tych zarzutów, które zostały sformułowane po raz pierwszy w apelacji.

Dodać należy, iż Sąd Okręgowy podziela ocenę Sądu Rejonowego dowodu z opinii biegłego. Opinia biegłego M. P. oparta jest na materiale dowodowym zebrany w sprawie. Biegły w sposób jasny i logiczny przedstawił tok rozumowania prowadzący do sformułowanych w niej wniosków odpowiadając na wszystkie pytania. Opinia ta spełnia zatem kryteria wymagane od tego rodzaju dowodu wypracowane w orzecznictwie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 4 października 2013 r., I ACa 931/12). W tej sytuacji twierdzenia skarżącego powołującego się na prywatną ekspertyzę mogą być traktowane jedynie jako polemika z opinią biegłego. Z powyższego względu nie było również podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii kolejnego biegłego. W orzecznictwie przyjmuje się, że Sąd nie jest zobligowany dopuścić dowód z opinii innego biegłego tylko z tej przyczyny, że złożona opinia jest niekorzystna dla strony (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 24 września 2014 r., I ACa 324/14). Nie było potrzeby dopuszczania kolejnego dowodu z opinii biegłego, gdyż opinia biegłego M. P. była prawidłowo sporządzona, a fakt, że nie była w pełni korzystna dla powoda nie stanowi wystarczającej przesłanki do powołania kolejnego biegłego.

Sąd drugiej instancji oddalił również wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron oraz materiału fotograficznego jako powoływane jedynie dla zwłoki i nie mające wpływu na treść rozstrzygnięcia.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800) zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (na koszty celowej obrony składała się opłata za czynności adwokata reprezentującego stronę powodową, w wysokości 1.800 zł).

Dorota Ciejek Bożena Charukiewicz Krystyna Skiepmo